

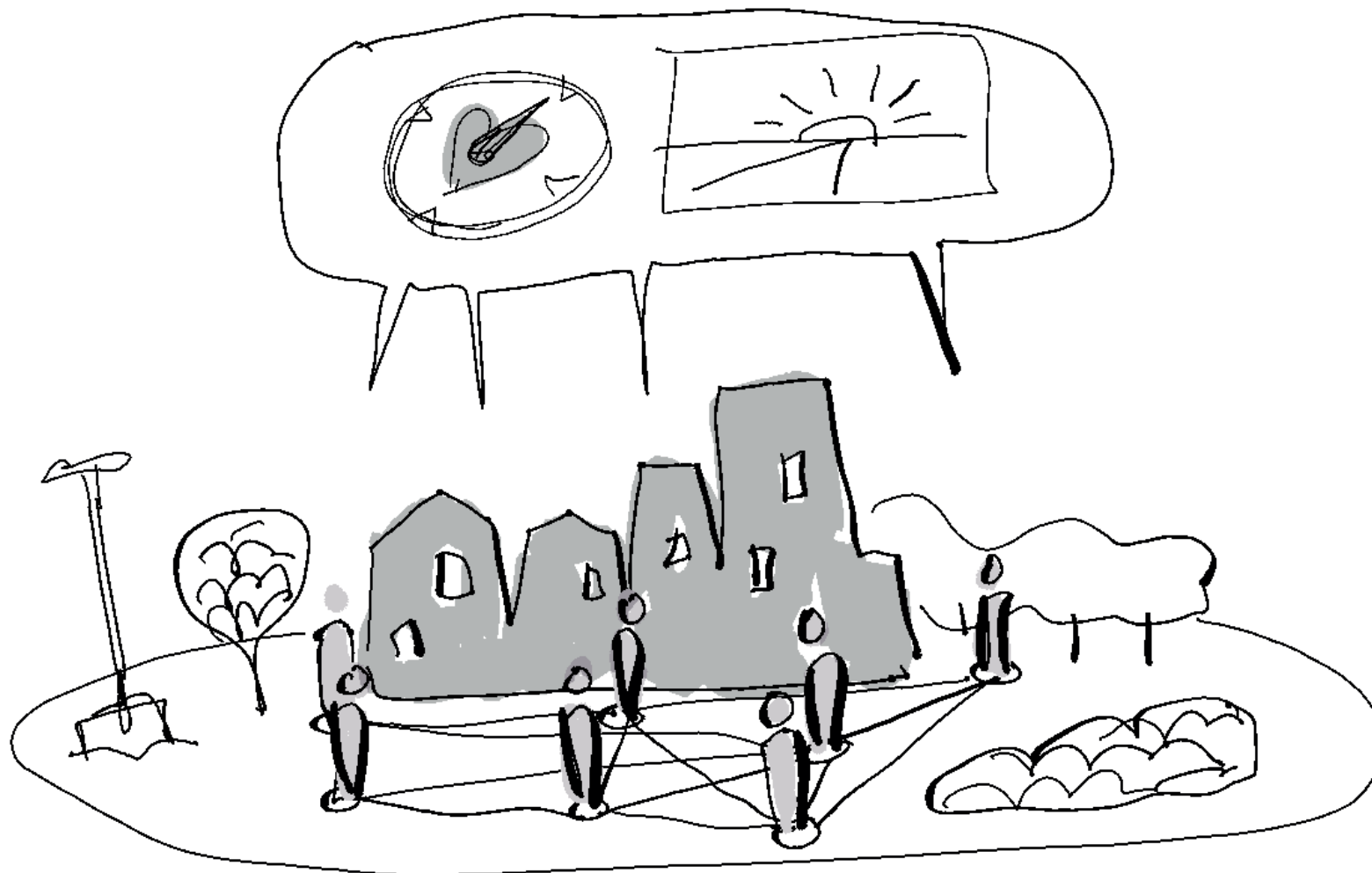
Krachtraining voor energiegemeenschappen

Gesprekskaarten voor deelgebied 'Samen bloeien'

Energie Samen | DuurzaamDoor,
Krachtraining voor energiegemeenschappen,
(2024) [CC BY-NC-SA 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/) gelicentieerd

Gedeelde doelen en waarden cultiveren

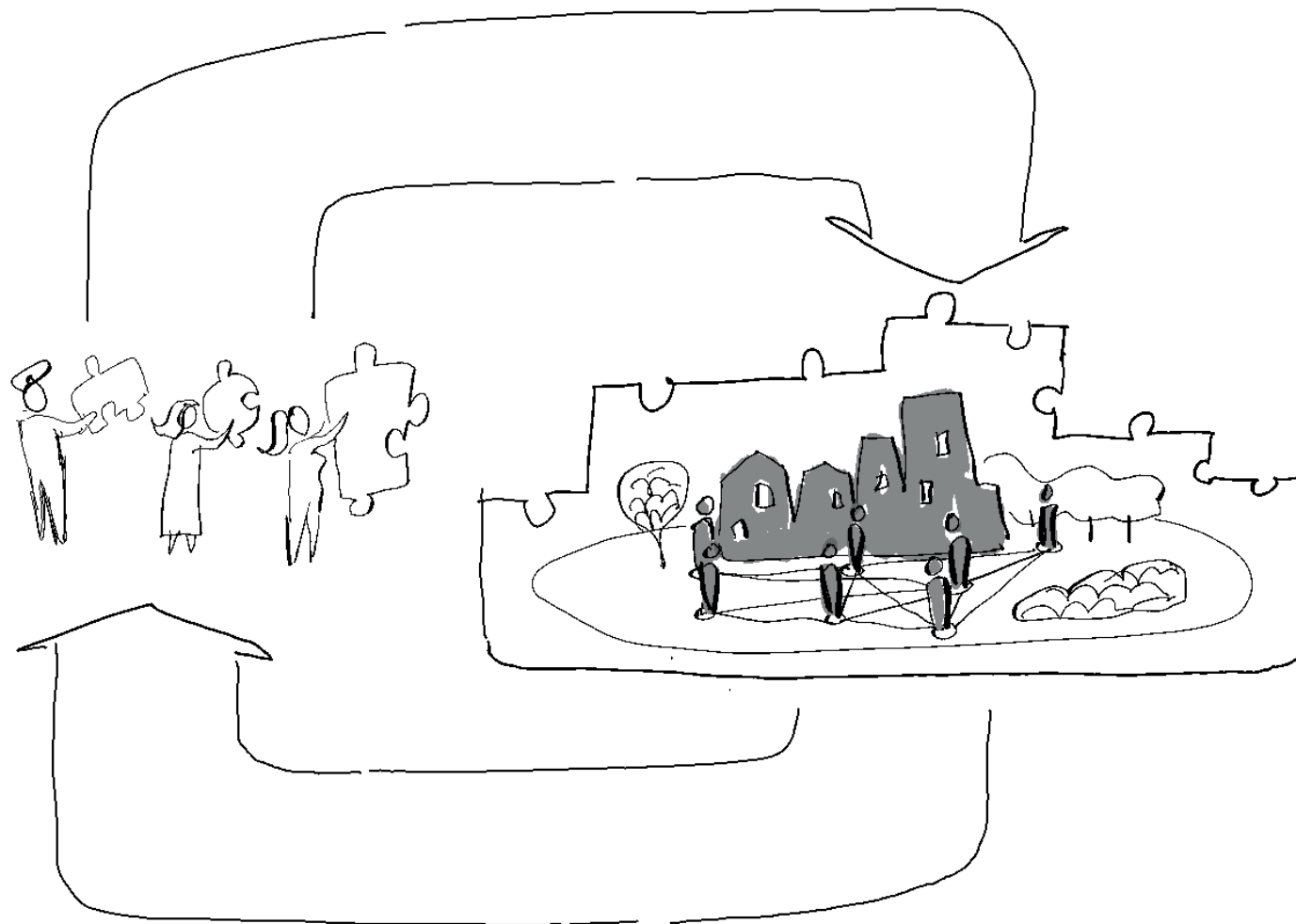
Gedeelde doelen en waarden cultiveren

Gedeelde doelen en waarden dragen bij aan samenhang en focus in je energiegemeenschap. Ze ontstaan echter niet vanzelf. Het is hard werken om ze vast te stellen en toe te passen. Ook wil je ze soms actualiseren of juist niet. Bijvoorbeeld als (nieuwe) leden in de gemeenschap andere waarden willen inbrengen. Het is daarom van belang om doelen en waarden te borgen en te cultiveren.

Reflectievragen

1. In hoeverre hebben individuele leden invloed op de vorming of aanpassing van doelen van de gemeenschap? Hebben we hiervoor een proces vastgelegd? Waar hebben de leden juist geen invloed op?
2. Hoe gebruiken we onze doelen en waarden in de besluitvorming?
3. In hoeverre gaan onze gedeelde doelen en waarden over energie, en in welke mate is er ruimte voor andere doelen en waarden?

Ontspannen geven en ontvangen

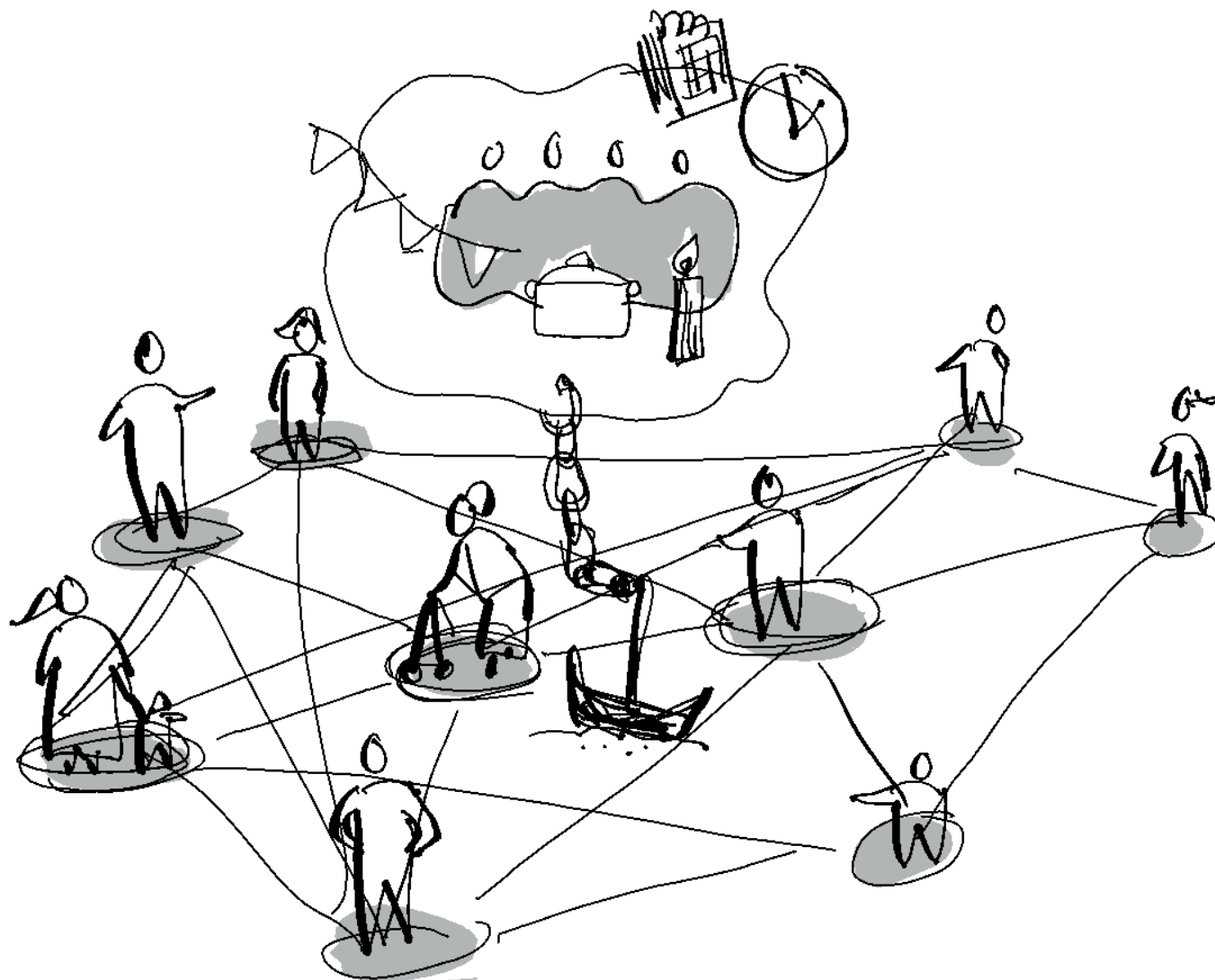
Ontspannen geven en ontvangen

De behoeften en de inbreng van leden vormen de energiegemeenschap. De bijdrage van leden kan verschillende vormen aannemen. Sommige leden kunnen beter aangeven wat ze nodig hebben of wensen dan anderen. In een gezonde energiegemeenschap ontstaat een cultuur en een balans van geven en ontvangen. Als die er niet is, kan dat leiden tot gevoelens van ongelijkheid of schaarste.

Reflectievragen

1. Hoe zorgen we dat individuele leden kunnen bijdragen wat ze kunnen bijdragen en niemand ongelijkheid ervaart of zich minderwaardig (of superieur) voelt?
2. Welke (informele) regels hebben we over wat we vanuit de gemeenschap verwachten aan (vrijwillige) bijdrage en wat individuele leden daarvoor terug kunnen verwachten?
3. Hoe kan iedereen aangeven wat hij of zij nodig heeft, en hoe ondersteunen we elkaar in dit aangeven?

Samenzijn verankeren

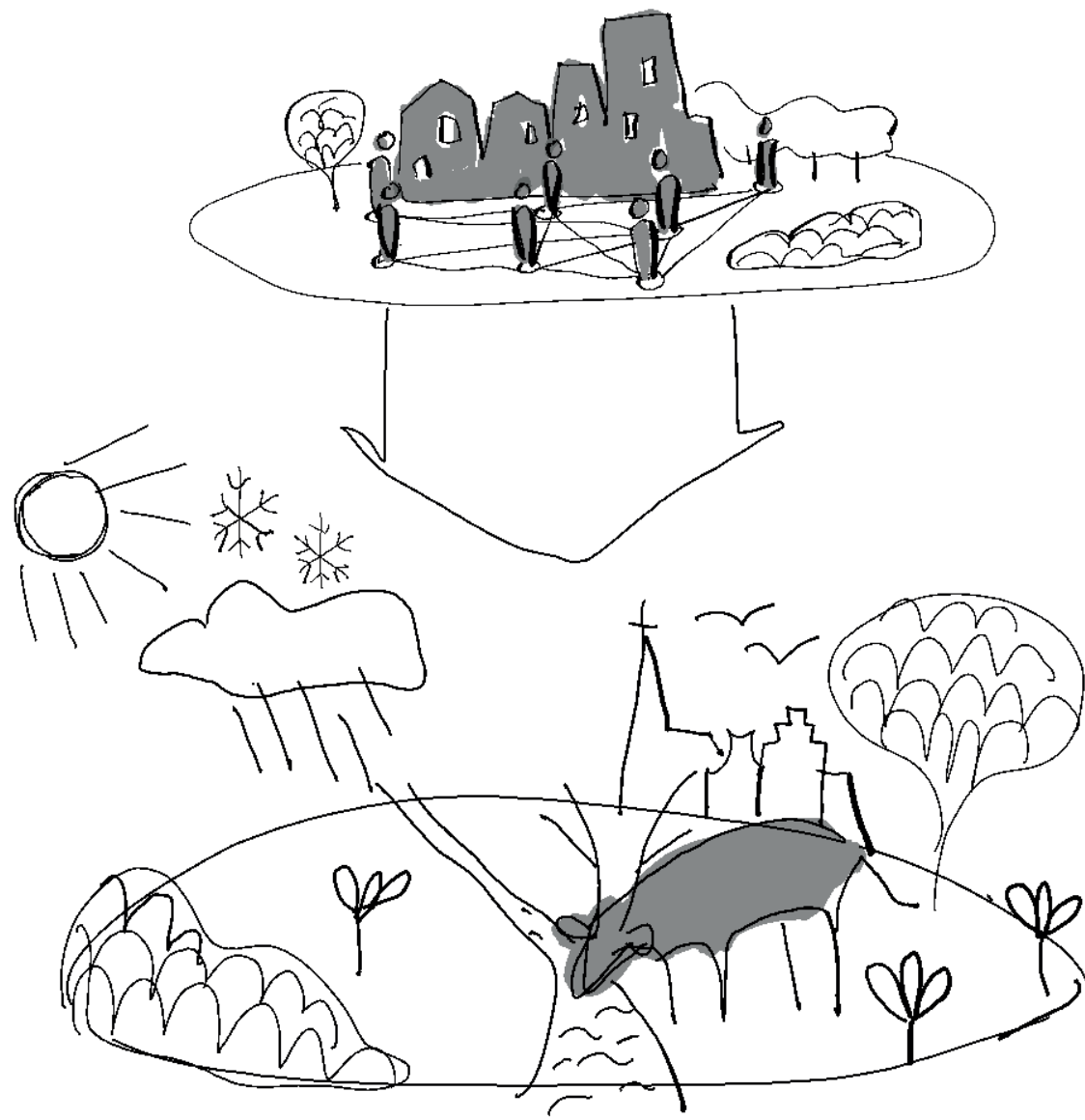
Samenzijn verankeren

Een energiegemeenschap bloeit op als haar leden persoonlijke relaties opbouwen en onderhouden. Regelmaat in contact en vaste terugkerende momenten zijn daarvoor cruciaal. Samenzijn voor inhoudelijke overleggen gaat vaak als vanzelf. Maar tijd vrijmaken om samen te komen voor ontspannen bijeenkomsten is ook belangrijk. Ook tijdens inhoudelijke bijeenkomsten kan er tijd ingebouwd worden om mekaar beter te leren kennen en ontspannen te ontmoeten. Tegenslagen verwerken en successen vieren is hier onderdeel van.

Reflectievragen

1. Voor welke activiteiten komen we als (delen van de) energiegemeenschap samen?
2. Hoe zorgen we ervoor dat er (tijdens de reguliere of in aparte) bijeenkomsten aandacht en tijd ingebouwd wordt voor ontspanning en nadere kennismaking?
3. Hoe zorgen we ervoor dat verschillende groepen binnen de gemeenschap, met uiteenlopende wensen en mogelijkheden, mee kunnen doen?

Lokaal wortelen

Lokaal wortelen

De lokale inbedding maakt een energiegemeenschap uniek. Identiteit en trots spelen daar een rol in. Je kan slim gebruik maken van culturele, historische en natuurlijke elementen. Een sterk lokaal gewortelde energiegemeenschap vindt aansluiting bij allerlei verschillende doelgroepen die in de omgeving wonen. De lokale natuurgebieden en de relatie van bewoners daarmee, zijn daarnaast medebepalend voor welke m energieprojecten mogelijk zijn.

Reflectievragen

1. Wat is er bijzonder aan ons gebied (denk aan historie, cultuur en natuur, bedrijven en inwoners)?
2. Hoe gebruiken we deze kennis in onze activiteiten en communicatie?
3. Hoe kunnen we hiermee aansluiting zoeken bij verschillende groepen in de omgeving?

Lokale kennis erkennen

Lokale kennis erkennen

De leden voorzien een energiegemeenschap van een grote rijkdom aan kennis en ervaring. Naast vakinhoudelijke kennis bedoelen we hier de vaak onbewuste kennis over de gemeenschap zelf: wat leeft er onder de bewoners en hoe kan je daarop aansluiten met projecten? Want je kunt als professional expertise hebben, maar je moet ook als een buur met de mensen kunnen spreken. Deze kennis en ervaring geeft je energiegemeenschap een unieke positie ten opzichte van andere partijen. Maak je leden hiervan bewust en zorg dat er erkenning voor komt.

Reflectievragen

1. Hoe komen we erachter welke lokale kennis en ervaring we als gemeenschap in huis hebben? Welke voorbeelden kennen we al?
2. Hoe kunnen we elkaar helpen om onze kennis en ervaring te waarderen en uit te dragen?
3. Wat zouden we kunnen doen om deze kennis en ervaring beter te benutten?

Relaties vooropstellen bij conflict

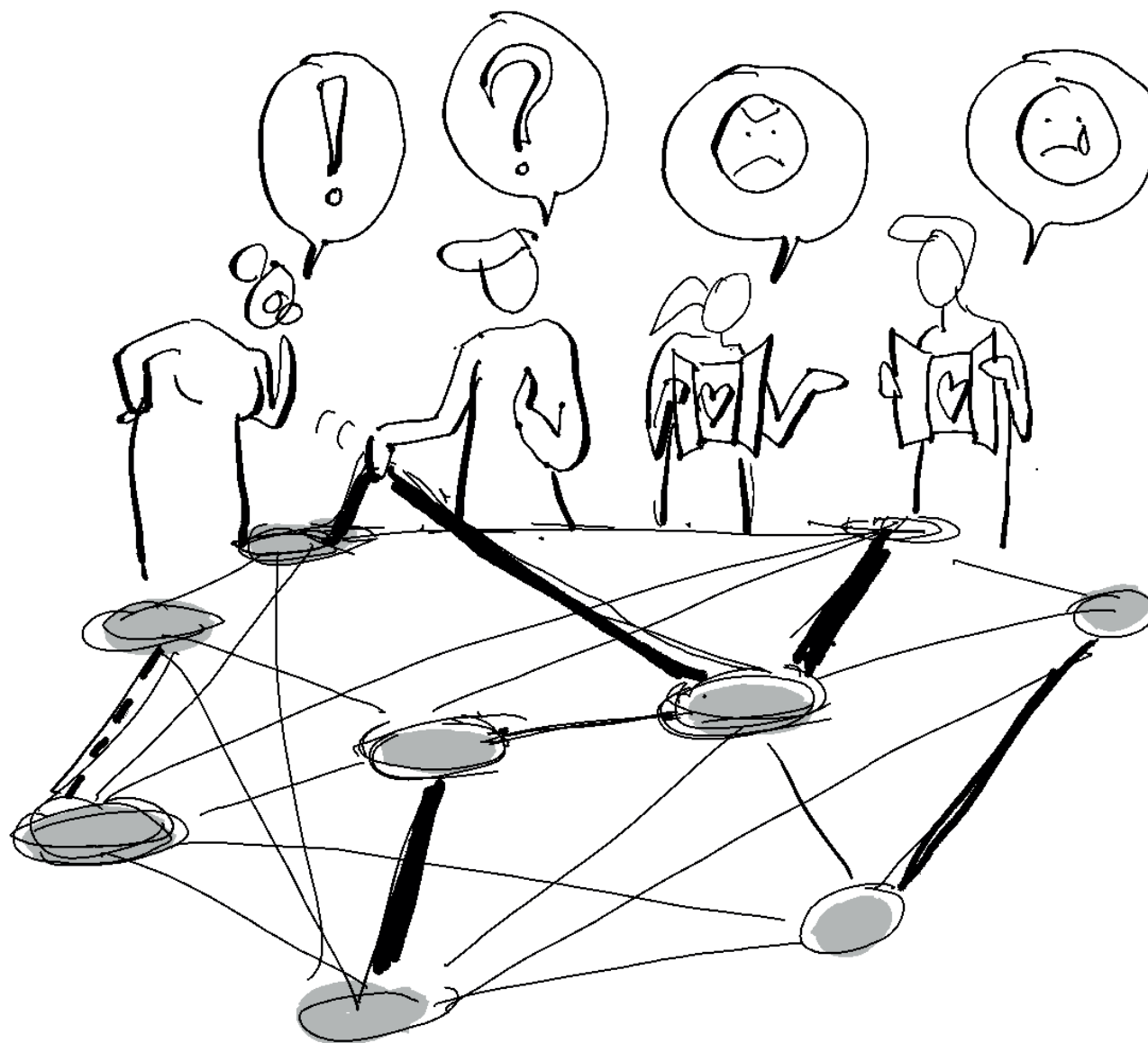
Relaties vooropstellen bij conflict

Conflicten zijn spannend maar kunnen ook waardevol zijn. Een besluit wordt beter als je het tegengeluid meeneemt. Een meningsverschil uitspreken kan leiden tot begrip en groei. Maar soms is er wel echt een conflict. Dus is het preventief opstellen van procedures voor als er een conflict optreedt handig. Het is zaak om bij een conflict te kunnen focussen op gedrag, de inhoud en/of de gevolgen voor het collectief – en juist niet op de persoon.

Reflectievragen

1. Hoe zorgen we ervoor dat iedereen zich vrij voelt om het tijdig aan te geven als hij/zij het ergens niet mee eens is?
2. Kunnen we nu al afspraken maken over wat we doen bij spanningen of een conflict?
3. Welke methodes kunnen we dan inzetten om de focus te leggen op de inhoud (en dus niet op personen of relaties)?

Reflecteren op je gemeenschap

Reflecteren op je gemeenschap

Zelfreflectie maakt een energiegemeenschap veerkrachtig. Het is belangrijk om openlijk en regelmatig te spreken over hoe alle leden de gemeenschap ervaren en om ongelijkheden of onduidelijkheden boven tafel te krijgen. Het helpt ook als leden niet huiverig zijn om hun persoonlijke meningen en zorgen te delen en naar elkaar te luisteren.

Reflectievragen

1. Hoe, wanneer en met wie kunnen we nadenken over wat we doen, hoe we dat doen en waarom?
2. Hoe ondersteunen we elkaar bij het uitspreken van zorgen, behoeften en meningen en hoe zorgen we dat we goed naar elkaar luisteren?
3. Sommige leden hebben (informeel) meer invloed dan andere, bijvoorbeeld omdat ze heel lang lid zijn of een officiële rol vervullen. Of omdat ze een grote mond hebben. Hoe gaan we om met deze, vaak onuitgesproken, ongelijkheid?